

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра іноземної філології і перекладу

“ЗАТВЕРДЖУЮ”	“СХВАЛЕНО”
Декан гуманітарно-педагогічного факультету	на засіданні кафедри іноземної філології
Савицька І.М.	та перекладу
“ ____ ” _____ 2025 р.	протокол № 12 від “10” червня 2025 р.
	Завідувач кафедри _____ Амеліна С.М.

”РОЗГЛЯНУТО”
Гарант ОП «Німецька мова та друга іноземна»
_____ Артьомцев О. В.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Усний та письмовий переклад спеціалізованих текстів (польська)»

Галузь знань: В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»

Спеціальність: В11 «Філологія» (Спеціалізація Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька);

Освітня програма: «Німецька мова та друга іноземна»

Факультет гуманітарно-педагогічний

Розробник: PhD, доцент, доцент кафедри іноземної філології і перекладу Захуцька О. В.

Київ – 2025

Опис навчальної дисципліни: "Усний та письмовий переклад спеціалізованих текстів (польська)" є теоретичним курсом, який входить до циклу фахової підготовки, є вибірковою дисципліною та вивчається студентами магістратури на 1 році навчання. Основною формою навчання є практичні заняття. Головна мета курсу полягає у **підготовці висококваліфікованих фахівців-перекладачів, здатних розв'язувати складні, комплексні перекладацькі завдання в галузі філології та суміжних сферах, що вимагають глибоких знань польської мови, культури та специфіки перекладу спеціалізованих текстів.** Особлива увага приділяється специфіці перекладу текстів різних галузей (юридичної, економічної, технічної, медичної, наукової тощо). Студенти навчаються застосовувати різні стратегії перекладу для досягнення адекватності, еквівалентності та релевантності.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	Магістр	
Спеціальність	В11 «Філологія»	
Освітня програма	В11.043 «Філологія (германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька»	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Вибіркова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	залік	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Курс (рік підготовки)	1 р.н.	1 р.н.
Семестр	2	2
Лекційні заняття	16	8
Практичні, семінарські заняття	30	4
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна робота	74	108
Індивідуальні завдання	-	-
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	3	12

1. Мета, завдання та компетентності навчальної дисципліни

Мета – закріпити теоретичні знання та практичні навички з письмового та усного двостороннього перекладу, закріпити основи всебічної підготовки перекладача-філолога, навчити студентів правильно користуватися різними підходами письмового та усного перекладу з польської мови на українську та з української на польську, правильно користуватися автоматичними словниками та складати власні галузеві глосарії.

Завдання – збагатити знання студентів системою певних загальнотеоретичних

знань і конкретних закономірностей адекватного перекладу мовних одиниць від слова, сполучення, фразеологізмів, специфічних за структурною формою вільних словосполучень, різних типів речень і тексту. Навчити студентів комплексно підходити до відтворення змістового значення і жанровостилістичних особливостей текстів та повідомлень.

Серед завдань дисципліни «Усний та письмовий переклад спеціалізованих текстів» є:

1. Розвинути мовну та культурну компетенцію;
2. Виробити у студентів спеціальні екстралінгвістичні навички, необхідні для здійснення письмового та усного перекладу (уміння працювати зі словниками, автоматичними перекладачами, уміння запам'ятовувати текст, уміння прогнозувати зміст висловлювання, уміння працювати в екстремальних умовах дефіциту часу, уміння застосовувати методику універсального перекладацького скоропису (УПС), уміння швидко знаходити оптимальний варіант перекладу тощо);
3. Виробити у студентів спеціальні лінгвістичні навички та вміння, тобто дати їм теоретичні знання, необхідні для здійснення письмового та усного послідовного та синхронного перекладу;
4. Виробити у студентів спеціальні мовленнєві знання (уміння трансформувати письмовий та усний текст), необхідні для здійснення письмового та усного послідовного та синхронного перекладу.

Набуття компетентностей:

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати основні проблеми перекладу.

ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу під час процесу усного та письмового перекладу.

ЗК 8. Здатність самостійно здобувати за допомогою інформаційних технологій і використовувати в практичній діяльності нові знання і вміння, в тому числі в нових галузях знань, безпосередньо не пов'язаних зі сферою діяльності.

ЗК 12. Здатність породжувати нові ідеї (креативність), адаптуватися до нових ситуацій, давати оцінку накопиченому досвіду та аналізувати свої можливості;

спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК 6. Здатність демонструвати знання сучасної наукової парадигми в галузі філології та динаміки її розвитку, системи методологічних принципів і методичних прийомів філологічного дослідження;

СК 8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 2. Упевнено володіти українською та польською мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень українською та польською мовами.

ПРН 6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.

ПРН 10. Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів

ПРН 14. Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для:

- повного терміну денної (заочної) форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							Заочна форма					
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Змістовий модуль 1. Усний та письмовий переклад галузевих текстів													
Тема 1. Переклад як акт міжкультурної та міжмовної комунікації.	1-2		2	3			10		1	1			12
Тема 2. Типи усного двостороннього перекладу: послідовний та синхронний переклад.	3-4		2	3			8		1				12
Тема 3. Адекватність і точність перекладу галузевих текстів	5-6		2	4			12		1				16
Тема 4. Граматичні порівняння в процесі перекладу	7-8		2	3			7		1				14
Модульна контрольна робота №1	8			2						1			
Разом за змістовим модулем 1			8	15			37		4	2			54
Змістовий модуль 2. Теорія і практика усного та письмового перекладу галузевого дискурсу													
Тема 1. Переклад конструкцій, які не мають формальних відповідників в українській мові	9-10		2	3			10		1	1			12
Тема 2. Стилiстично та суб’єктивно обумовлені трансформації	10-11		2	4			12		1				12
Тема 3. Порядок слів і структура складнопідрядних речень при перекладі галузевих текстів	12-13		2	3			8		1				16
Тема 4. Переклад власних назв при перекладі науково-технічної літератури	13-14		2	3			7		1				14
Модульна контрольна робота №2	15			2						1			
Разом за змістовим модулем 2			8	15			37		4	2			54
Усього годин			16	30			74		8	4			108

3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Модуль 1. Усний та письмовий переклад галузевих текстів. Тема 1. Переклад як акт міжкультурної та міжмовної комунікації.	3
2.	Тема 2. Типи усного двостороннього перекладу: послідовний та	3
3.	Тема 3. Адекватність і точність перекладу галузевих текстів	4
4.	Тема 4. Граматичні порівняння в процесі перекладу	3
	Всього за 1 модуль	15
1.	Модуль 2. Теорія і практика усного та письмового перекладу галузевого дискурсу. Тема 1. Переклад конструкцій, які не мають формальних відповідників в українській мові.	3
2.	Тема 2. Стилiстично та суб'єктивно обумовлені трансформації	4
3.	Тема 3. Порядок слів і структура складнопідрядних речень при	3
4.	Тема 4. Передача власних імен та назв при перекладі науково-технічної літератури	3
	Всього за 2 модуль	15

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Переклад як акт міжкультурної та міжмовної комунікації.	6
2.	Типи усного двостороннього перекладу: послідовний та синхронний переклад.	7
3.	Адекватність і точність перекладу галузевих текстів.	6
4.	Граматичні порівняння в процесі перекладу.	6
5.	Переклад конструкцій, які не мають формальних відповідників в українській мові.	6
6.	Стилiстично та суб'єктивно обумовлені трансформації.	6
7.	Порядок слів і структура складнопідрядних речень при перекладі галузевих текстів.	7
8.	Застосування компресії та експансії у синхронному перекладі.	6
9.	Способи перекладу термінологічних одиниць в науково-технічному тексті.	6
10.	Передача власних імен та назв при перекладі науково-технічної літератури.	6
11.	Мовні паралелі: види, форми та причини виникнення.	6
12.	Принципи відбору зовнішньої та внутрішньої форми нових термінів у галузевих текстах.	6

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- усне або письмове опитування;
- тестування;
- пірінгове оцінювання, самооцінювання.

7. Методи навчання:

- метод проблемного навчання;
- метод практико-орієнтованого навчання;
- кейс-метод;
- метод змішаного навчання;
- метод навчання через дослідження;

– метод командної роботи, мозкового штурму.

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України».

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Усний та письмовий переклад галузевих текстів		
Лекція 1. Переклад як акт міжкультурної та міжмовної комунікації.	ПРН 2, 6. Упевнено володіти українською та польською мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень українською та польською мовами. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.	5
Практична робота 1.		15
Лекція 2. Типи усного двостороннього перекладу: послідовний та синхронний переклад.		5
Практична робота 2.		10
Лекція 3. Адекватність і точність перекладу галузевих текстів		5
Практична робота 3.		15
Лекція 4. Граматичні порівняння в процесі перекладу		5
Практична робота 4.		10
Модульна контрольна робота 1.		30
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. Теорія і практика усного та письмового перекладу галузевого дискурсу		
	ПРН 10, 14. Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.	5
Лекція 5. Переклад конструкцій, які не мають формальних відповідників в українській мові.		15
Практична робота 5.		
Лекція 6. Стилистично та суб'єктивно обумовлені трансформації.		5
Практична робота 6.		10
Лекція 7. Порядок слів і структура складнопідрядних речень при перекладі галузевих текстів.		5
Практична робота 7.		15
Лекція 8. Переклад власних назв при перекладі науково-технічної літератури.		5
Практична робота 8.		10
Модульна контрольна робота 2.		30
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота		(M1 + M2)/2*0,7 ≤ 70
Екзамен/залік	30	
Всього за курс	(Навчальна робота + екзамен) ≤ 100	
Курсова робота (за наявності)		-

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедалайнів та перескладання	Викладач і студенти зобов'язані керуватися документами, що регламентують освітній процес в НУБіП України (https://nubip.edu.ua/node/12654). Зокрема, роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання практичних занять та модулів відбувається за заявою, яку підписує лектор, завідувач кафедри та декан гуманітарно-педагогічного факультету.
Політика щодо академічної доброчесності	Викладач і студенти зобов'язані керуватися документами, що регламентують академічну доброчесність, антикорупційні дії в НУБіП України (https://nubip.edu.ua/node/166683).
Політика щодо відвідування	Викладач і студенти зобов'язані керуватися документами, що регламентують освітній процес в НУБіП України (https://nubip.edu.ua/node/12654). Так, відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (за погодженням із деканом гуманітарно-педагогічного факультету).

8. Навчально-методичне забезпечення

Основна:

1. Baker M. (red.) Routledge Encyclopedia of Translation Studies. Londyn I Nowy Jork, 1998-2019.
2. Mała encyklopedia przekładoznawstwa. Red. U. Dąbbska-Prokop, Częstochowa, 2000.
3. Pieńkos J. Podstawy przekładoznawstwa. Od teorii do praktyki. Kraków: Zakamycze, 2003. 496 s.
4. Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу. К.: Академія, 2019. 280 с.
5. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): підручник. 5-те вид., випр. і доповн. Вінниця: Нова книга, 2017. 448 с.

Допоміжна:

1. Тащенко Г. В. Актуальні проблеми теорії та практики перекладу: конспект лекцій. Харків, 2021. 165 с.
2. Яручик. В. Порівняльний аспект польських фразеологізмів у переклад на українську мову. Стан і перспективи методики вивчення польської мови у закладах середньої та вищої освіти: зб. тез доповідей; Київ Луцьк Варшава, 9-12 листопада 2020 р. Луцьк: Вежа-Друк, 2020. С. 137-139.

9. Рекомендовані джерела інформації

1. <https://sjp.pwn.pl/>
2. <https://wsjp.pl/>
3. <https://www.translationcentral.com/>
4. <https://www.youtube.com/@TEDx>